

ser af tilskudsreglerne. Tvindskolerne ekspanderer ikke, fordi kunderne står i kø, men fordi det er et åbenbart formål i sig selv at sikre en så stor skolekoncern som muligt.

...
Jeg forstår den kritik og betænkelighed, der er kommet til udtryk både her i Tinget og udenfor, når det gælder lovforslaget, og jeg overvejer stadig, om der er muligheder for at løse den stillede opgave på en bedre måde, om der er andre muligheder, om der er behov for ændringer.

Men der er også et bredt krav om, at vi nu griber ind, og vi må acceptere, at vi en gang imellem må bruge usædvanlige midler for at sikre de traditionelle og værdifulde frihedsrettigheder og en unik friskolelovgivning.«

Højesterets bemærkninger.

Grundlovens § 3 lyder således:

»Den lovgivende magt er hos kongen og folketinget i forening. Den udøvende magt er hos kongen. Den dømmende magt er hos domstolene.«

I overensstemmelse med den almindelige opfattelse i den forfatningsretlige litteratur må det antages, at grundlovens § 3, 3. pkt., sætter visse grænser for, i hvilket omfang lovgivningsmagten kan træffe bestemmelse om enkelte personers retsforhold (singulær lovgivning). Denne forståelse er i overensstemmelse med det retssikkerhedshensyn, der er et af de bærende hensyn bag magtadskillelsen i § 3.

Ved lov nr. 503 og lov nr. 506 af 12. juni 1996 om ændring af bl.a. friskoleloven blev det præciseret, at en friskole i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution skal være uafhængig, og at skolens midler alene må komme dens skole- og undervisningsvirksomhed til gode. Såfremt der efter undervisningsministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at en skole opfylder kravene om uafhængighed og forvaltning af midlerne, kan ministeren beslutte, at der ikke skal ydes tilskud til skolen. Ved den særlige bestemmelse i § 7 i lov nr. 506 blev Friskolen i Veddinge Bakker og nogle andre konkret angivne skoler med tilknytning til Skolesamvirket Tvind helt afskåret fra at modtage offentlige tilskud efter den 31. december 1996.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget til lov nr. 506 (Folketingstidende 1995/96, tillæg A, s. 5238), at begrundelsen for § 7 var, at undervisningsministeren ikke havde tillid til, at Tvind-skolerne ville anvende offentlige tilskud til formål, som Folketinget og regeringen ønsker at fremme med støtten. Erklæringer fra skolerne om at ville følge lovgivningen blev ikke anset for reelle. Baggrunden for den manglende tillid var, at undersøgelsen foretaget af Undervisningsministeriet - med bistand af et privat revisionsfirma - og Rigsrevisionen »viser, at skolerne er sammenflettet i et indbyrdes økonomisk, administrativt og ledelsesmæssigt netværk - en koncern - der styret udefra bl.a. har til formål at føre penge ud af skoledriften, og dermed fra eleverne, til aktiviteter, der ligger uden for lovgivningen om frie kostskoler og om frie grundskoler«, og at myndighederne »først nu« efter omfattende undersøgelser havde kunnet samle et dækkende billede af de ulovlige og kritisable forhold på skolerne, der i øvrigt synes at være tiltagende i styrke og omfang«. Undervisningsministeren gav udtryk for lignende synspunkter under forespørgselsdebatten den 22. maj 1996.

I tillægsbemærkningen fra Folketingets uddannelsesudvalg (Folketingstidende 1995/96, tillæg B, s. 1114) er det anført:

»Flertallets tilslutning til dette lovforslag er begrundet i, at flertallet ikke har tillid til, at disse skoler tilknyttet Tvindkoncernen fremover vil anvende tilskuddene til de formål, som Folketinget ønsker at fremme med støtten.

Den valgte lovgivningsmåde har til formål at sikre opfyldelsen af flertallets ønske om ikke fremover at yde tilskud til netop de nævnte skoler.

Flertallet er opmærksom på, at lovgivningsmåden vil have den virkning, at der ikke, for så vidt angår denne del af lovforslaget, skal træffes administrative afgørelser om nye tilskud til de pågældende skoler med mulighed for efterfølgende domstolsprøvelse. Denne følge er ikke i sig selv et formål med loven, og den har kun betydning for fremtidige tilskud, som de pågældende skoler ikke har noget retsbeskyttet krav på.«